

T. C. Resmi Gazete

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır		
Kuruluşu : 7 Ekim 1920	16 Eylül 1991 PAZARTESİ	Sayı : 20993

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Kanun Hükmünde Kararname

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 58 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

Karar Sayısı : KHK/453

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 58 inci maddesine bir fıkra eklenmesi; 6/6/1991 tarihli ve 3755 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 28/8/1991 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1 — 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 58 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sözleşmeli personele ilişkin olarak bu Kanun Hükmünde Kararnamede hüküm bulunmayan hallerde, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınmak kaydıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”

Madde 2 — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Turgut ÖZAL
Cumhurbaşkanı

Mesut YILMAZ
Başbakan

E. PAKDEMİRLİ
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

F. KURT
Devlet Bakanı

M. R. TAŞAR
Devlet Bakanı

İ. AYKUT
Devlet Bakanı

E. C. GÜLPINAR
Devlet Bakanı V.

K. İNAN
Devlet Bakanı

İ. AKÖZÜM
Devlet Bakanı

C. TUNCER
Devlet Bakanı

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 1

Resmî Gazete Kodu : 160991

İçindekiler 96. Sayfadadır.

S. ARAS Devlet Bakanı	E. KOÇAK Devlet Bakanı	M. ÇEVİK Devlet Bakanı	E. C. GÜLPINAR Devlet Bakanı
B. SÖNMEZ Devlet Bakanı	A. A. ALBAYRAK Devlet Bakanı	Ş. ŞEKER Adalet Bakanı	H. B. DOĞU Millî Savunma Bakanı
M. KALEMLİ İçişleri Bakanı V.	A. KAİVECİ Dışişleri Bakanı V.	A. KAİVECİ Maliye ve Gümrük Bakanı	
A. AKYOL Millî Eğitim Bakanı	H. ÖRÜÇ Bayındırlık ve İskan Bakanı	Y. ERYILMAZ Sağlık Bakanı	
İ. ÖZDEMİR Ulaştırma Bakanı	İ. TUNCAV Tarım ve Köyşleri Bakanı	M. EMİROĞLU Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	
R. K. YÜCELEN Sanayi ve Ticaret Bakanı	M. ARICI Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	G. MARAŞ Kültür Bakanı	
B. AKARCALI Turizm Bakanı	M. KALEMLİ Orman Bakanı	A. T. ÖZDEMİR Çevre Bakanı	

Milletlerarası Andlaşma

Karar Sayısı : 91/2045

12 Ekim 1988 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 19/4/1990 tarihli ve 3631 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 16/7/1991 tarihli ve ÇTAD-I-869-4484 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 7/8/1991 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Turgut ÖZAL
Cumhurbaşkanı

A. Mesut YILMAZ Başbakan			
E. PAKDEMİRLİ Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.	F. KURT Devlet Bakanı	M. R. TAŞAR Devlet Bakanı	İ. AYKUT Devlet Bakanı
M. V. DİNÇERLER Devlet Bakanı	K. İNAN Devlet Bakanı	İ. AKÜZÜM Devlet Bakanı	C. TUNCER Devlet Bakanı
S. ARAS Devlet Bakanı	E. KOÇAK Devlet Bakanı	M. ÇEVİK Devlet Bakanı	E. C. GÜLPINAR Devlet Bakanı
B. SÖNMEZ Devlet Bakanı	A. T. ÖZDEMİR Devlet Bakanı	Ş. ŞEKER Adalet Bakanı	H. B. DOĞU Millî Savunma Bakanı
M. KALEMLİ İçişleri Bakanı	İ. S. GIRAY Dışişleri Bakanı	A. KAİVECİ Maliye ve Gümrük Bakanı	A. AKYOL Millî Eğitim Bakanı
H. ÖRÜÇ Bayındırlık ve İskan Bakanı	Y. ERYILMAZ Sağlık Bakanı		İ. ÖZDEMİR Ulaştırma Bakanı
İ. TUNCAV Tarım Orman ve Köyşleri Bakanı	M. EMİROĞLU Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı		R. K. YÜCELEN Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. ARICI Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	G. MARAŞ Kültür Bakanı		B. AKARCALI Turizm Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ve
LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALİĞİ HÜKÜMETİ ARASINDA
HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve
Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti,
7 Aralık 1944 günü Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ve
Uluslararası Hava Servisleri Transit Anlaşması tarafları olup,

Kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava servisleri ihdas etmek amacı ile bir anlaşma
akdetmek isteyerek,

Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır:

MADDE 1
TARİFLER

Bu Anlaşma bakımından metin aksini emir bulunmadıkça;

a) "Sözleşme" terimi 1944 yılının 7 Aralık günü Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi anlamına gelir ve sözkonusu Sözleşme'nin 90 ıncı maddesi uyarınca yapılan ve her iki tarafça kabul edilmiş herhangi bir eki kapsar.

b) "Havacılık yetkilileri" terimi, Lüksemburg Büyük Dükalığı'nda Ulaştırma Bakanı ve bu Bakan tarafından herhangi bir fonksiyon için yetkili kılınmış herhangi bir şahıs veya kuruluş ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Ulaştırma Bakanı ve bu Bakan tarafından herhangi bir fonksiyonun ifası için yetki verilmiş herhangi bir kişi veya kuruluş demektir.

c) "Tayin edilmiş havayolu" terimi, bu Anlaşmanın 3. maddesine uygun olarak tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş havayolu demektir.

d) "Ülke" terimi Sözleşme'nin 2. maddesinde belirlenen anlamda kullanılmıştır.

e) "Hava Hizmetleri" "Uluslararası Hava Servisi", "hava yolu işletmesi" ve "teknik iniş" terimleri, Sözleşmenin 96. maddesinde belirlenmiş olan anlamlarda kullanılmıştır.

f) "Kapasite" terimi,

— Bir uçakla ilgili olarak, hattın tamamında veya bir kısmında uçağın yolcu ve yük için istifade edilebilir hacmidir.

— Belirtilen hava servisleri ile ilgili olarak, verilen zaman zarfında hattın tamamı veya bir kısmında işleyen uçağın bu servisler için kullanılan kapasitesi ile sefer adedinin çarpımıdır.

g) "Trafik" deyimi yolcu, bagaj, kargo ve posta demektir.

MADDE 2
TRAFİK HAKLARI

Akit Taraflardan her biri, diğerine, bu Anlaşmanın I numaralı Ekinde belirlenen hatlarda tarifeli uluslararası hava servisleri kurması amacıyla bu Anlaşmada belirtilen hakları tanıır. Bu servislere ve hatlara bundan sonra sırasıyla "mutabık kalınmış servisler" ve "belirlenen hatlar" denilecektir. Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolları belirlenen hatlarda mutabık kalınan servisleri işletirken aşağıdaki haklardan yararlanacaklardır.

a) Diğer Akit Taraf'ın ülkesi üzerinden inmeden uçmak;

b) Anılan ülke içerisinde teknik iniş yapmak; ve

c) Bu Anlaşmanın I numaralı Ekinde o hat için belirlenmiş noktalara uluslararası trafik almak ve bırakmak amacıyla iniş yapmak.

2. Bu Maddenin (1) paragrafındaki hiçbir husus, bir Akit Taraf'ın tayin olunan havayolu işletmesine, diğer Akit Taraf ülkesindeki bir noktadan, aynı Akit Taraf ülkesindeki bir başka noktaya bırakılmak üzere, ücret veya kira karşılığında trafik almak hakkının verildiği anlamına gelmeyecektir.

MADDE 3

İŞLETME YETKİLERİ

1. Akit Taraflardan herbiri, diğer Akit Tarafa, belirlenen hatlarda, üzerinde anlaşıl-
lan servisleri işletmek amacıyla bir veya daha fazla havayolu işletmesi tayin ettiğini yazılı ola-
rak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Diğer Akit Taraf, böyle bir tayin bildirisini aldığı anda, bu Maddenin 3 üncü ve 4
üncü paragraflarının hükümleri saklı kalmak üzere, tayin edilen havayolu işletmesine gerekli
yetkiyi gecikmeden tanıyacaktır.

3. Bir Akit Tarafın havacılık makamları, diğer Akit Tarafça tayin olunan bir havayo-
lu işletmesinden, bu makamlarca uluslararası hava servislerinin işletilmesine normal ve makul
olarak uygulanan kanun ve nizamlarda yer alan şartları yerine getirmeye ehliyetli olduğu ko-
nusunda kendisini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Tayin edilen bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün, ha-
vayolu işletmesini tayin eden Akit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu ikna olma-
ması halinde, Akit Taraflardan herbirinin, bu Maddenin 2 nci paragrafında sözü edilen işletme
yetkisini tanımayı reddetmek veya tayin edilen havayolu işletmesinin, bu Anlaşma'nın 2 nci
Maddesinde belirtilen hakları kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkı olacaktır.

5. Bir havayolu işletmesi böylece tayin edilince ve kendisine yetki tanıtınca, üzerinde
anlaşıl-
lan servisleri herhangi bir zamanda işletmeye başlayabilir; şu şartla ki, bu Anlaşma'nın
8 inci Maddesi ve 10 uncu Maddesi hükümlerine uygun olarak, üzerinde anlaşmaya varılmış
bir kapasite ve saptanmış bir ücret tarifesi o servis için yürürlükte bulunsun.

MADDE 4

İŞLETME YETKİLERİNİN GERİ ALINMASI ve HAKLARIN
UYGULANMASININ DURDURULMASI

1. Akit Taraflardan herbiri aşağıdaki hallerde bir işletme yetkisini geri almak veya
bu Anlaşma'nın 2 nci Maddesinde belirtilen hakların diğer Akit Tarafça tayin edilen havayo-
lu işletmesi tarafından kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılması üzerinde ge-
rekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır:

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün havayolunu tayin
eden Akit Tarafın veya o Akit Tarafın uyruklarının elinde bulunduğu hususunda tatmin ol-
maması halinde, veya

b) O havayolu işletmesinin, bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanun veya nizamlarına
uymaması halinde, veya

c) Havayolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak
işletme yapmaması halinde.

2. Bu Maddenin 1 inci paragrafında belirtilen, işletme yetkilerinin geri alınması, hak-
ların uygulanmasının durdurulması veya kayıtlar konulması hususlarında derhal bir işlem ya-
pılması, kanun veya nizamların daha fazla ihlal edilmesinin önlenmesi için şart değilse, bu
haklar ancak diğer Akit Tarafı istişareden sonra kullanılacaktır.

MADDE 5

GÜMRÜK VERGİLERİNDEN ve DİĞER VERGİ ve RESİMLERDEN BAĞIŞIKLIK

1. Akit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası
servislerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama
yağları ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak kumanyası, diğer Akit Taraf ülkesine varışta,
uçuşun o ülke üzerinde yapılacak bölümünde uçak içinde kullanılıncaya kadar uçakta kalmak
şartıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer vergi ve resimlerden bağışık ola-
caktır.

2. Aşağıdakiler de, yapılan hizmetler karşılığında alınacak ücretlerin dışında, aynı resim ve vergilerden bağışık olacaktır:

a) Akit Taraflardan birinin ülkesinde, o Akit Taraf makamlarınca saptanan miktarları aşmamak ve diğer Akit Tarafın uluslararası bir servis yapan uçağında kullanılmak üzere uçağa alınan kumanya;

b) Akit Taraflardan birinin ülkesine, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince uluslararası servislerde kullanılan uçakların bakımı ve onarımı için sokulan yedek parçaları;

c) Uçuşun, Akit Taraf ülkesi üzerinde yapılan bölümünde kullanılacak bile olsa, diğer Akit Tarafın tayin edilen hava yolu işletmesince uluslararası servislerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıda (a), (b) ve (c) fıkralarında sözü edilen maddelerin gümrük gözetimi veya denetimi altında tutulması zorunlu kılınabilir.

3. Transit, bagaj ve kargo, gümrük vergilerinden ve diğer benzeri vergilerden muaf olacaktır.

MADDE 6

HAVACILIK DONATIMININ ve İKMAL MADDELERİNİN DEPOLANMASI

Akit Taraflardan herhangi birinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve ikmal maddeleri ile mutad havacılık donatımı, diğer Akit Taraf ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar, tekrar ülke dışına çıkarılincaya kadar veya gümrük nizamları uyarınca başka bir şekilde elden çıkartılincaya kadar, anılan makamların gözetimi altında tutulabilir.

MADDE 7

MALİ HÜKÜMLER

1. Akit Taraflardan herbiri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesine, trafik taşınması dolayısıyla o tayin edilen havayolu işletmesi tarafından o ülkede sağlanan kazançların masrafları artan kısmını, yürürlükte bulunan kambiyo mevzuatına uygun olarak, varsa resmi kambiyo kuru üzerinden, aksi halde kazançların sağlandığı kura eşit bir kur üzerinden transfer hakkı tanıyacaktır.

2. Yukarıda sözü edilen kazançların transferi için gerekli olan döviz, Akit Tarafların Merkez Bankaları veya yetkili kılınan herhangi bir milli bankası tarafından tahsis veya transfer edilecektir. Akit Taraflar arasında bir ödeme anlaşması mevcut bulunduğu takdirde ödemeler bu Anlaşmanın hükümlerine göre yapılacaktır.

MADDE 8

KAPASİTE HÜKÜMLERİ

1. Her iki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında, belirtilen hatlarda üzerinde anlaşılan servisleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Akit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesi, üzerinde anlaşılan servisleri işletirken, diğer Akit Tarafın tayin edilen hava yolu işletmesinin çıkarlarını, onun aynı hatların bütünü veya bir bölümü üzerinde sağladığı servisleri uygun olmayan bir oranda etkilemeyecek şekilde, gözönünde bulunduracaktır.

3. Akit Tarafların tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından sağlanan üzerinde anlaşılan servislerin, belirtilen hatlardaki kamu ulaşım ihtiyaçları ile yakın ilişkisi bulunacak ve bunların ilk amacı, havayolu işletmesini tayin eden Akit Tarafın ülkesinden çıkan ve ülkesine gidecek olan trafiğin taşınması için varolan veya olması makul bir şekilde beklenen taşıma ihtiyaçlarına, makul bir hamule faktörü ile karşılamaya yetecek bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Sağlanacak kapasite ve işletilecek servislerin sıklığı, tayin edilen havayolları işletmelerince, 8 inci madde'nin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü şıklarında yer alan ilkelere uygun olarak belirlenecek ve onay için Akit Taraf'ların havacılık makamlarına sunulacaktır.

Başlangıçta saptanan bu kapasite ve servis sıklığı anılan makamlar tarafından zaman zaman gözden geçirilebilir ve yeniden düzenlenebilir.

MADDE 9

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasa-dışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyid ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Cürümlerle İlgili Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasa-Dışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahay Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Akit Taraflar, sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesini; bu uçakların yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasa-dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin her türlü tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının tesbit ettiği ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak belirlenen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket edeceklerdir. Taraflar, kendi kayıtlarını taşıyan uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli mukim olan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin sözkonusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini sağlayacaklardır.

4. Akit Taraflardan her biri, sözkonusu uçak işletmecilerinin, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Akit Tarafça, yukarıdaki 3 üncü paragrafta auf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının sağlanabileceği hususunda mutabıktır.

Akit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebat el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve uçak hamulesinin yükleme ve boşaltma öncesi ile sırasında kontrolü amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan herbiri, belirli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

5. Sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesi veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulunması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasa-dışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşme olanakları sağlayarak ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesi yönünde diğer uygun tedbirleri alarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

6. Bu maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında sorunlar ortaya çıkması halinde, Taraflardan herbirinin yetkili havacılık makamı diğer Akit Tarafın yetkili havacılık makamından ivedi istişare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 10

ÜCRET TARİFELERİNİN SAPTANMASI

1. Aşağıdaki paragraflarda "Tarife" terimi, yolcuların, bagaj ve navlunun taşınması için ödenecek fiyatları, bu fiyatların uygulanacağı şartları, posta taşınmasına ait şartlar hariç olmak üzere, temsilcilik ve diğer yardımcı servislerin ücret ve şartlarını kapsama alır.

2. Akit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu işletmesi tarafından diğer Akit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için konulacak ücret tarifeleri, işleme maliyeti, makul bir kâr ve diğer havayolu işletmelerinin ücret tarifeleri de içinde olmak üzere bütün ilgili unsurlar gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

3. Bu Maddenin 2 nci paragrafında sözü edilen ücret tarifeleri, mümkünse, her iki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından, hattın bütünü veya bir bölümü üzerinde işleyen diğer havayolu işletmelerine danışıldıktan sonra anlaşmaya varılarak saptanacak ve bu anlaşma, mümkün olan hallerde, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin ücret tarifelerini nazirlanmasında uyguladığı usullerin kullanılması yoluyla sağlanacaktır.

4. Böylece üzerinde anlaşmaya varılan ücret tarifeleri, başlangıç için önerilen tarihten en az doksan (90) gün önce, her iki Akit Tarafın havacılık makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, anılan makamların anlaşmaları şartıyla, kısaltılabilir.

5. Bu onay açıkça bildirilebilir. Eğer havacılık makamlarının hiç biri, bu Maddenin 4 üncü paragrafı uyarınca sunulan ücret tarifelerini onaylamadıklarını, sunulma tarihinden başlamak üzere otuz (30) gün içinde bildirmezlerse, bu ücret tarifeleri onaylanmış sayılacaktır. Onaya sunulma süresinin 4 üncü paragrafın öngörüldüğü şekilde kısaltılmış olması halinde, havacılık makamları, tarifelerinin onaylanmadığının bildirilmesi için geçecek sürenin otuz (30) günden az olması hususunda anlaşılabilir.

6. Eğer bir tarife üzerinde işbu Madde'nin 3 üncü fıkkına göre mutabık kalınamazsa, bir havacılık makamı diğerine 3 üncü fıktta yer alan hükümler uyarınca mutabık kalınan tarifeyi kabul etmediğini bildirir. Akit Tarafların havacılık makamları, tavsiyesini yararlı saydıkları herhangi bir başka Devletin havacılık makamına danıştıktan sonra, ücret tarifelerini aralarında anlaşarak saptamaya çalışacaklardır.

7. Eğer Havacılık makamları, bu Madde'nin 4 üncü fıkkına göre kendilerine sunulan herhangi bir ücret tarifesi veya bu Madde'nin 6 ncı fıkkına göre bir ücret tarifesinin belirlenmesi üzerinde anlaşmazlarsa, anlaşmazlık bu Anlaşma'nın 16 ncı maddesi hükümlerine göre çözümlenecektir.

8. Bu Madde hükümlerine göre saptanmış olan bir ücret tarifesi, yeni bir ücret tarifesi saptanıncaya kadar yürürlükte kalacaktır. Ancak, bir Tarife, bu paragraf hükümleri uyarınca, bitişinden sonra 12 aydan fazla uzatılamaz.

MADDE 11 BİLGİ VE İSTATİSTİKLER

Akit taraflardan herhangi birinin havacılık makamları, diğer Akit Tarafın havacılık makamlarına istekleri üzerine, birinci Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince üzerinde anlaşılan servislerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi amacıyla makul olarak gerekebilecek periyodik ve başkaca istatistikî verileri verecektir. Bu veriler, o havayolu işletmesince üzerinde anlaşılan servislerde taşınan trafik miktarlarının ve bu trafiğin ilk çıkış ve son varış yerlerinin saptanması için gerekli bütün bilgileri içine alacaktır.

MADDE 12 İSTİŞARE

Sıkı bir işbirliği ruhu içinde, Akit Tarafların havacılık makamları, bu Anlaşma'nın ve "Eklerinin" hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara tatminkâr bir şekilde riayet edilmesini sağlamak amacıyla zaman zaman birbirleri ile istişare edeceklerdir.

**MADDE 13
DEĞİŞİKLİKLER**

1. Akit Taraflardan biri, bu Anlaşma'nın ve "Eklerinin" herhangi bir hükümünün değiştirilmesinin uygun olacağını düşünürse, diğer Akit Tarafla istişare isteminde bulunabilir; havacılık makamları arasında müzakere veya yazışma yoluyla yapılabilecek olan böyle bir istişare, istek tarihinden itibaren altmış (60) günlük bir süre içinde başlayacaktır. Böylece üzerinde anlaşmaya varılan herhangi bir değişiklik, diplomatik nota teatisi ile teyid edildiğinde yürürlüğe girecektir.

2. Hatlardaki değişiklikler, Akit Tarafların havacılık makamlarının aralarında doğrudan doğruya anlaşmaya varmalarıyla yapılabilir.

**MADDE 14
ÇOK TARAFLI SÖZLEŞMELERE UYGUNLUK**

Bu Anlaşma ve "Ekleri" her iki Akit Taraf için de bağlayıcı olabilecek herhangi bir çok taraflı sözleşmeye uyacak şekilde değiştirilecektir.

**MADDE 15
SONA ERME**

Akit Taraflardan herhangi biri, bu Anlaşmaya son vermek kararını her zaman diğer Akit Tarafa bildirebilir; bu bildirim aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne de ulaştırılacaktır.

Bu durumda, son verme bildirimi, süresinin bitiminden evvel anlaşmaya varılarak geri alınmadıkça; Anlaşma, bildirim diğer Akit Tarafa alınış tarihinden oniki (12) ay sonra sona erecektir. Diğer Akit Tarafa bildirim alındığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün bildirim aldığı tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

**MADDE 16
ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

1. Akit Taraflar arasında, bu Anlaşma'nın ve "Eklerinin" yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin bir anlaşmazlık çıkarsa, Akit Taraflar bu anlaşmazlığı önce müzakere yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Akit Taraflar, müzakere yoluyla bir çözüme varamazlarsa, anlaşmazlığın, karara bağlanması için bir kişi veya kuruluşa havale edilmesini kararlaştırabilirler veya Akit Taraflardan birinin isteği üzerine anlaşmazlık, karara bağlanmak üzere Akit Taraflardan herbirinin seçeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulan üç kişilik bir hakem kuruluna sunulabilir. Akit Taraflardan herbiri, diğerinden, anlaşmazlığın tahkimini isteyen bir bildirim diplomatik yoldan aldığı tarihten başlamak üzere altmış (60) gün içinde bir hakem seçecek ve üçüncü hakem de, bundan sonraki altmış (60) günlük süre içinde tayin edilecektir. Akit Taraflardan herhangi biri belirtilen süre içinde bir hakem seçemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde tayin edilemezse, Akit Taraflardan herhangi biri tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanından durumun gereğine göre, bir hakem veya hakemler ataması talep edilebilir. Bu durumda üçüncü hakem, üçüncü bir Devletin uyruğu olacak ve hakem kurulunun başkanlığını yapacaktır.

3. Akit Taraflar, bu Madde'nin 2. nci paragrafı uyarınca verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

**MADDE 17
MADDE BAŞLIKLARI**

Her Madde'nin üstünde bulunan madde başlıkları bu Anlaşma'ya, muracaat ve kolaylık sağlama amacıyla konulmuş olup, hiçbir şekilde bu Anlaşma'nın kapsamını veya amacını tanımlamaz, sınırlamaz ve belirlemezler.

**MADDE 18
TESCİL**

Bu Anlaşma ve "Ekleri" Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne tescil ettirilecektir.

MADDE 19
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma ile, onun ayrılmaz parçasını teşkil eden "Ekleri", her iki Akit Tarafça gerekli anayasal işlemlerin tamamlanmasından sonra bu konudaki diplomatik notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri tasdiklen, Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzaları bulunan temsilciler bu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

Ankara'da, 1988 yılının, Ekim ayının 12 nci günü, İngilizce dilinde iki nüsha olarak yapılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALİĞİ
HÜKÜMETİ ADINA

EK I**HATLAR**

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen hava yolu işletmeleri, aşağıdaki hatlarda her iki istikamette olmak üzere hava servisleri işletecektir:

Türkiye'deki noktalar -Lüksemburg- ileri noktalar

2. Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti tarafından tayin edilen hava yolu işletmeleri, aşağıdaki hatlarda her iki istikamette olmak üzere hava servisleri işletecektir:

Lüksemburg - Türkiye'deki noktalar - ileri noktalar

3. Yukarıdaki hattaki noktalar, tayin edilen hava yolu işletmesinin tercihine bağlı olarak, seferin başlangıç noktasının hava yolu işletmesini tayin eden Akit Taraf'ın ülkesinde olmak kaydıyla tüm veya bazı seferlerde kullanılmayabilir.

4. Akit Taraf'lardan herhangi biri, diğer Akit Taraf ülkesinden ilerideki veya Akit Taraf'lar ülkeleri arasındaki noktaların servislerine dahil edilmesini talep edebilir. Bu talep, diğer Akit Taraf'ın havacılık makamlarının onayına tabidir.

EK II**UÇUŞ TARİFELERİNİN ONAYLANMASI**

1. Akit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesi, her tarife döneminde (yaz ve kış) uçuş tarifelerini, uçak tipi de dahil olmak üzere, tarifinin yürürlüğe gireceği tarihten en az otuz (30) gün önce diğer Akit Tarafın havacılık makamlarının onayına sunacaktır. Özel hallerde bu süre anılan makamların rızası ile azaltılabilir.

2. Akit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesince, uçuş tarifelerinin, diğer Akit Tarafın havacılık makamlarına sunulmasından önce, her iki Akit Tarafın havayolu işletmeleri tarifelerin onaylanmasını kolaylaştırmak amacıyla tarifeler üzerinde birbirleri ile istişarede bulunacaklardır.

3. Bu uçuş tarifelerini alan havacılık makamları bunları onaylayacak veya değişiklik önerisinde bulunacaklardır. Her hâl ve kârda tayin edilen havayolu işletmeleri tarifeleri ilgili havacılık makamlarınca onaylanmadan önce servislerine başlamayacaklardır. Bu hüküm, aynı şekilde diğer değişikliklere de uygulanacaktır.